

Liite

Taulukko 1 Luontoarvot.

Liito-oravan elinympäristöt, lepakon tärkeät saalistusalueet sekä viitasammakon lisääntymis- ja le-
vähdyspaikka on kaavakartalla merkitty luo-1-merkinnällä. Luonnonsuojelukohteet (SL) sekä luon-
non monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet ja niiden sisään jäävät metsä- tai vesilaki-
kohteet on merkitty luo-2-merkinnällä.

Numerot 1-15 Saarenmaan osayleiskaavan luontoselvitys 2018

Numerot 16-21 Saarenmaa-Ruskon asemakaavan luontoselvitys 2017, Saarenmaan
osayleiskaavan luontoselvitys 2018, Saarenmaan osayleiskaava luonto-
selvityksen kohteiden tarkistus 2024

Numerot 22-29 Saarenmaan osayleiskaavan luontoselvitys 2018

Indeksi- numero	Kaava- merkintä	Kohteen nimi
1	luo-2	Lehto
Ryttylän rinteessä käytössä poistuneen pellon reunassa sijaitseva lehtokuvio. Kohteen puusto on kuusival- taista, mutta sekapuuna esiintyy haapaa, raitaa, tuomea ja harmaaleppää. Lehdon pensaskerroksessa kas- vaa näsiä, musta- ja punaherukkaa ja vadelmia. Muista lehtokasveista kuviolla esiintyy mm. lehtotesma, sinivuokko, kevätlinnunherne, vuohenputki ja harvalukuisena mustakokkonmarja. Muuten luonnontilaisen lehtokuvion katkaisee alue, jolla mahdollisesti on aikaisemmin sijainnut rakennus, sillä puusto on kohdassa aukkoista tai ympäristöä nuorempaa ja paikalla sammalten alta on löydettävissä mm. tiiliä ja lasipulloja.		
2	luo-2	Runsaslahopuustoinen vanha kuusimetsä
Koiviston suon eteläpuolen rinteessä kasvaa varttunut kuusikko, jonka merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta lisää runsas lahoppuun määrä. Lahoppuusta on sekä maapuina että pystypuina. Valtaosa laho- puustosta on kuusilahoppuuta, mutta myös lehtilahoppuuta on tarjolla siitä riippuvaisille eliöille elinympäristöiksi. Kuusikko on alarinteessä lehtomaista kangasta, jossa kasvillisuustyypille leimallinen käenkaali kasvaa run- saana. Rinteen yläosia kohden kasvillisuustyyppejä muuttuu tuoreeksi kankaaksi. Kuusikon seassa on sekapuina haapoja, mikä tekee metsäkuviosta liito-oravalle erityisen sopivan elinympäristön.		
Rinteen yläosassa vanhan metsän kuvion lounaisnurkassa on monimuotoinen saniaiskorpi. Korpi on menettä- nyt luonnontilaansa sen poikki kaivetun vanhan ojitusojan vuoksi. Korpi ei ole kuitenkaan kuivahtanut merkit- tävästi ja saniaiskorvella on edelleen merkitystä paikallista monimuotoisuutta lisäävänä kohteena. Ojan vuoksi kohde ei kuitenkaan täytä metsälain erityisen tärkeän elinympäristölle asetettuja kriteereitä. Saniais- korven valtapuulaji on ympäröivän metsän tavoin kuusi, sekapuuna kasvaa hieskoivua ja harmaaleppää, lahoppuuta on runsaasti. Saniaiskorven lajistoon kuuluu mm. sokea-hiirenporras, mesiangervo, rönsyleinikki, suo-orvokki, ojakellukka, suovehka, metsäkorte, korpirahka-sammal, okarahkasammal, metsälehmäsaama ja sulkasammal.		
Edellä esitelty saniaiskorven halki kulkeva perattu ja ojaksi kaivettu uoma muuttuu alajuoksullaan luonnonti- laiseksi norouomaksi. Uoman ympärillä on metsälain kriteerit täyttävä monimuotoisuuden kannalta merkit- tävä lehtokuvio. Noro kulkee paikoin piilonorona kivikon alla. Noro on vesilain suojelema, sillä vesilain mu- kaan uomaa ei saa muuttaa myöskään peratun uoman luonnontilaisina säilyneiden jaksojen osalta. Noro- lehdon alapuolisessa rinteessä noro haaroittuu ja häviää lehtomaiselle kankaalle. Norolehdossa pensasker- roksen valtalaji on lehtokuusama. Muutoin pensaskerros muodostuu lehtipuiden (pihlaja, tuomi, haapa, har- maaleppä) taimista ja näsiästä. Myös norolehdossa on ympäröivän metsän tavoin hyvä ja monilajinen laho- puujatkumo ja lahoppuuta sekä maa- että pystypuina. Norolehdossa saniaiset kasvavat todella runsaina. Valtalajeina on kivikkoalvejuuri ja sokea-hiirenporras, joiden seassa kasvaa mm. metsäalvejuurta ja korpi- ja metsäimarteita. Rinteen alla kulkee vakiintuneessa käytössä oleva polku.		
3	luo-2	Lehto
Kuusivaltaisen lehtomaisen kankaan keskellä sijaitsee edustava lehtipuustoinen lehtolaikku. Lehtokuvion pääpuulaji on harmaaleppä. Sekapuuna kasvaa koivuja, pihlajaa ja kuusta. Pensaskerroksen muodostaa		

näsiä, lehtokuusama, taikinamarja ja vadelma. Lehdon runsaana esiintyviin ruoholajeihin kuuluu mm. letohorsma, lehto-orvokki, vuohenputki, mustakonnanmarja, kevätlinnunherne, sinivuokko ja lehtotesma. Lehdon alueella on kohtalaisesti lahoppuustoa.		
4	SL ja luo-2	Alasen rauhoitusalue ympäristöineen
Ilkossa sijaitseva luonnonsuojelulla suojeltu Alasen rauhoitusalue on itäisemmältä osalta kuusivaltaista lehtoa, jossa kuusien seassa kasvaa lehtipuita, mm. haapoja. Lehdon kasvilajistoon kuuluvat mm. mustakonnanmarja, näsiä, sinivuokko, kevätlinnunherne, hajuheinä, palmusammal ja lehtoruusukesammal. Vallitseva luontotyyppi luonnonsuojelualueen läntisemmällä osalla on kuusivaltainen lehtomainen kangas, jossa lahoppuustoa on todella runsaasti. Paikoitellen metsässä on vallitsevaa metsätyyppiä ravinteikkaampia lehtolaikkuja sekä hieman karumpia mustikkavaltaisia tuoreen kankaan alueita. Kuusen seassa kasvaa harmaaleppiä ja hieskoivua. Luonnonsuojelualueeseen kuuluvassa paikoitellen varsin kivisessä rinteessä on myös iäkästä puustoa, lahoppuita ja monipuolista lajistoa. Rinteen alla pellon reunassa on luonnontilainen lähde. Lähteellä on vedenottoa varten asetettu laitur, mutta rakennelma on varsin kevyt eikä vaikuta kohteen luonnontilaan. Suojelualueen itäpuolella osittain voimalinjan alla on lehtokuvio. Lehtokuvio ei täytä metsälain erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä, koska sen itä laidassa puusto ei ole luonnontilaista, sillä puusto pidetään voimalinjan alla matalana säännöllisin raivauksin. Raivausten seurauksena lehtokuvion itäreunassa sähkölinjan alla on runsastunut metsälehmus, joka on muodostanut alueelle tiheän taimikon. Osa lehmuksista on ehtinyt jo 20-30 vuoden ikään, samoin kuin alueella kasvavat muutamat kuuset. Pensaskerroksessa kasvaa lehtokuusamaa, näsiä, mustakonnanmarjaa ja taikinamarjaa. Muita esiintyviä lehtokasveja on sinivuokko, sudenmarja ja vuohenputki. Lehtokuvion länsireunassa lähellä luonnonsuojelualueen itäreunaa kulkee noro, joka on vesilain 2 luvun 11 § mukainen suojeltava vesiluontotyyppi. Noro haarautuu paikoitellen useammaksi uomaksi ja välillä se kulkee piilossa kivien alla. Noron ympärillä kasvaa runsaana kivikkoalvejuuri, lehtovirmajuuri ja mesiangervo. Noro on yläjuoksullaan perattu ja oiottu ja voimalinjan alla kulkiessaan myös sen ympäristön puusto on voimakkaasti käsiteltyä. Rinteen jyrkimmässä kohdassa noro on kuitenkin luonnontilainen ja kuuluu näin ollen arvokkaan luontokohteen rajaukseen. Luonnonsuojelualueeseen on toteutettu laajennus kesällä 2021 jatkaen aluetta kaavan mukaisen kehätien toiselle puolelle. Vuonna 2022 Pirkanmaan ELY-keskus on tehnyt päätöksen luonnonsuojelualueen rauhoitussääntöjen muuttamisesta. Sallittuihin toimenpiteisiin alueella lisättiin, että suojelupäätös ei ole esteenä mahdollisen Saarenmaan osayleiskaavaluonnoksessa suunnitellun 2-kehätien toteutumiselle. Mikäli suojelualueella on välttämätöntä tehdä toimenpiteitä, ne tulee tehdä siten, että niistä aiheutuu alueelle mahdollisimman vähän haittaa eikä puustoista kulkuyhteyttä katkaista.		
5	luo-2	Metsäkortekorpi
Järeää kuusta kasvava metsäkortekorpi, joka ei kuitenkaan täytä metsälain erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä, sillä ojitus on muuttanut kohteen vesitaloutta. Puuston kasvu on oletettavasti kiihtynyt hieman ojituksen seurauksena, vaikka puusto näyttääkin edelleen tyyppilliseltä korpikuusikolta. Ojituksen aiheuttaman kohteen luonnontilan heikkenemisestä huolimatta, kohde on edelleen edustava metsäkortekorpi, jolla on paikallista luonnonmonimuotoisuutta lisäävä vaikutus. Pohjakerroksen rahkasammalmatto on yhtenäinen ja lajistoon kuuluvat korpilahkasammal, varvikkorahkasammal, punarahkasammal ja rämerahkasammal.		
6	luo-2	Puro
Luonnontilainen purouoma. Selvitysalueella puron ympäristössä on kaksi metsälain mukaista pienvesistön välittömään läheisyyteen sijoittuvaa erityisen tärkeää metsäelinympäristöä. Luonnontilaisen jakson ulkopuolella puro jatkuu oiottuna ja kaivettuna sekä idän että lännen suuntaan. Puron varteen sijoittuvalla läntisellä kuviolla puroa ympäröi monimuotoinen vanha, kuusivaltainen metsäalue, jonka pääluontotyyppi on lehtomainen kangas. Metsäalueella on paikoitellen pieniä rehevämpiä lehtolaikkuja ja soistuneita rahkasammalta kasvavia korpilaikkuja. Kuviolla esiintyvien erilaisten elinympäristöjen kirjoa lisää myös puroa ympäröiviltä rinteiltä kohti puroa laskevat pienet norouomat, joiden partaalla kasvillisuus on ympäristöä rehevämpää. Kuviolla on myös lahoppuita sekä maapuina että pystypuina. Monipuoliseen kasvilajistoon kuuluu mm. ratamosarpio, soreahiirenporras, mesiangervo, rönsyleinikki, korpilahkasammal, varvikkorahkasammal, metsälehmäsammal, korpipaatsama, huopaohdake, kevätlinnunherne, taikinamarja, koiranheisi, sinivuokko, sudenmarja, metsäkorte, kevätpiippo, käenkaali, nuokkuhelmikkä ja karhunputki. Puron alajuoksulla noin puolen kilometrin päässä edellisestä metsälakikohteesta sijaitsee toinen puron ympärille levittäytyvä kohde, joka täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit. Kyseisen metsäkuvion länsipää on vanhaa kuusivaltaista lehtoa ja lehtomaista kangasta. Länsiosaa kohti metsä vaihtuu lehtipuuvaltaiseksi. Kuvion itäosassa pääpuulaji on harmaaleppä. Kenttäkerroksessa nokkonen ja mesiangervo		

kasvavat todella runsaana kasvustona. Lahopuusto keskittyy kuusivaltaisiin alueisiin. Puroon viettäviltä rinteiltä laskee muutamia noroja kohti suurempaa purouomaa. Itäisen metsälakikohteen lajistoon kuuluu useita lehtoisuudesta ja puron mukanaan tuomasta ravinnevaikutuksesta kertovia lajeja, kuten mesiangervo, nokkonen, metsäkorte, purolitukka, isonäkinsammal, lehtokuusama, taikinamarja, sinivuokko, vuohenputki, suoohdake. Kuusikoissa puro on paikoin hyvin kivikkoinen ja vesi kulkee piilossa kivien alla. Puron ympärille levittyvien monimuotoisten ja arvokkaiden metsäkuvioiden välillä puro kulkee peltojen välissä. Suunnittelualueen ulkopuolella puron ympäristö jatkuu jälleen vanhana järeänä kuusikkona.		
7	luo-2	Lähde
Aholaa ympäröivän kuusikon rajassa sijaitsee noin kymmenen neliömetrin suuruinen allikkolähde. Lähdealtaasta laskee kaksi noroa etelään kohti pellonreunaa. Hieman pääaltaan yläpuolella, pääaltaan vieressä on pienempi lähdeallas (n. 2m²), joka on norolla yhteydessä pääaltaaseen. Pienen altaan päällä on koppi-rakennelma, mutta se ei mainittavasti vaikuta kohteen luonnontilaan, sillä lähdealtaaseen ei ole kajottu. Lähdeallas sijaitsee metsän ja pihapiirin rajassa. Pihan läheisyyden vuoksi lähteen ympärillä on roskaisuutta (pulloja yms. pientä roskaa). Lähteen antoisuus on pieni ja lähde on osittain vesikasvillisuuden peitossa. Lähteen lajistossa on kohtalaisen vähäravinteiselle lähteelle tyypillistä lajistoa, kuten korpilehväksammal, hetsirppisammal, hetealvesammal, mesiangervo, luhtalemmikki, ojakellukka ja nurmilauha.		
8	luo-2	Jyrkänne
Suunnittelualueen itäreunalla, osin suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsee Ainonkallion pohjoisreunan jyrkänne. Jyrkänteen pudotus on noin 10 metriä. Jyrkänteen päällä, Ainonkallion laella metsä on mäntyvaltaista kuivahkoa kangasta. Pohjakerroksessa vallitsevana sammallajina on seinäsammal ja varvikon valtalajina kuivahkolle kankaalle tyypillisesti puolukka. Jyrkänteen alla esiintyy kuusivaltaista vanhaa tuoretta kangasta. Lahopuuta on sekä jyrkännteessä että jyrkänteen alla kohtalaisen paljon, mikä lisää kohteen monimuotoisuutta ja sen luonnonsuojelullista arvoa. Sekapuuna kasvaa koivu ja raitaa, lehtipuita on myös maa-lahopuina. Jyrkänteen alusmetsän pohjoispuolisessa metsässä esiintyy korpisuutta, mutta korpikuviot on ojitettu eikä näin ollen luonnontilainen.		
9	luo-2	Metsäkortekorpi
Laajalle yhtenäiselle Alangon ja Aholan peltöjen väliselle metsäalueelle sijoittuva korpipainanne. Korpi on kasvillisuustyyppiltään kuusivaltaista metsäkortekorpea. Sekapuuna kasvaa mäntyä ja hieskoivua. Suoalue on aikaisemmin ollut laajempi jatkuen metsäkortekorvesta idän suuntaan. Ojitus on kuitenkin kuivattanut suo-alueen ja kangasmetsän kasvillisuus on alkanut valtaamaan alaa. Metsäkortekorpi on ympäristöstään selvästi erottuva kasvillisuustyyppi ja nostaa paikallista monimuotoisuutta ympäröivästä kasvillisuudesta poikkeavan lajiston ansioista. Metsäkortteen lisäksi korven lajistoon kuuluu mm. varvikkorahkasammal, punarahkasammal ja korpilahkasammal. Vaikka ojitus ei ulotu metsäkortekorven alueelle, vieressä kulkeva ojalinja on vaikuttanut myös metsäkortekorven alueella, eikä kohde siksi täytä metsälain monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän elinympäristön kriteerejä.		
10	luo-2	Kallioinen vanhanmetsäalue
Ympäröivien hakkuiden ulkopuolelle rajattu vanhanmetsäalue. Kasvupaikan kallioisuuden seurauksena kasvillisuus on karua - metsätyypeistä kalliolaella esiintyy puolukkavaltaista kuivahkoa kangasta, paikoitellen pohjakerroksessa kasvaa jäkäliä runsaasti. Metsäalueen monimuotoisuutta lisää puuston monilajisuus sekä pystykelot ja maalahopuut.		
11	luo-2	Naapinkalliot
Naapinkalliot muodostaa monimuotoisen ja laajan metsäalueen. Alueen monimuotoisuus perustuu erilaisten elinympäristöjen määrään ja varttuneiden metsien ominaispiirteisiin. Kallioiden lakialueet ovat ympäröiviin alueisiin verrattuna karuimpia kasvupaikkoja. Lakialueiden pääpuulaji on valtaosin mänty. Kallioilla on paikoin melko laajoja jäkälikköjä. Rinteissä ja rinteiden alla kasvupaikat vaihtelevat rehevämmiksi. Valtapuulaji näillä alueilla on kuusi ja metsätyypit ovat tuoreita ja lehtomaisia kankaita. Paikoitellen rinteiden alla on soistumia. Kaksi suoaluetta Naapinkallioiden rinteiden alla täyttää metsäalin monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän korpielinympäristön kriteerit. Metsissä on varttuneille ja paikoitellen pitkään metsätaloustoimintojen ulkopuolella olleille metsille ominaisia piirteitä, kuten puuston monilajisuutta, eri-ikäisyyttä, latvusaukaisuutta ja lahopuustoa. Metsäalueen merkittävyyttä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta lisää sen laaja koko. Naapinkallioiden alueella on merkitystä myös virkistykseen näkökulmasta. Kallioilla ja niiden alusmetsissä risteilee useita vakiintuneissa käytössä olevia polkuja. Rinne- ja rinteenaluskuusikoissa kasvaa sekapuuna haapaa, mikä lisää alueen houkuttelevuutta myös liito-oraville. Kallioalueiden paikoin varsin kivikkoiset rinteet lisäävät maiseman monimuotoisuutta. Alueella on myös muutamia varsin suuria siirtolohkaita.		

Naapinkallioiden luoteispuolella on metsälain mukaisen säilytettävän korpielinympäristön kriteerit täyttävä ruohokorpi. Ruohokorvessa pääpuulajeina kasvaa hieskoivu ja kuusi. Lahopuuta on tällä hetkellä melko vähän, mutta puuston varttuneisuuden vuoksi lahopuuta on tulevaisuudessa syntymässä lisää. Ruohokorven eteläreunassa on kulkenut oja. Oja on kuitenkin ennallistunut luontaisesti lähes täysin. Ojan kohdalla erottuu vielä paljas turvepinta, jota korpikasvillisuus vähitellen valloittaa. Kuivattavaa vaikutusta umpeutuneella ojalla ei enää ole, joten se ei vaikuta merkittävästi kohteen luonnontilaan. Korpikuvion lajistoon kuuluu mm. korpirahkasammal, varvikkorahkasammal, rämerahkasammal, terttualpi, soreahiirenporras, järvikorte, metsäkorte, korpiorvokki, suovehka, kurjenjalka, korpilehväsammal, korpikaisla sekä esiintyäkseen merkittävää ravinteisuutta edellyttävät lettonauhasammal ja lettorahkasammal. Ruohokorpi vaihettuu metsäkortekorpien laitteiden kautta tuo-reeksi kuusivaltaiseksi kankaaksi. Kuviolla liikkui viime vuosina harvinaistunut ja nykyisellään vaarantuneeksi luokiteltu hömötiäspari.

Naapinkallioiden metsäalueen eteläosassa kahden kalliomuodostuman välisessä painanteessa on korpikonaisuus, jossa esiintyy metsäkorte-, ruoho- ja saniaiskorpiä. Korvessa ja sitä ympäröivissä tuoreissa kangas-kuusikoissa on melko paljon lahopuustoa sitä elinympäristökseen tarvitsevalle lajistolle. Korpikuvion keskellä kulkee ympäröiviltä rinteiltä vetensä keräävä uoma, joka kartoitushetkellä oli kuivana. Uoma ja sen ympäristö erottuivat rehevänä muusta kasvillisuudesta liikkuvan veden mukanaan tuomien ravinteiden ansioista. Korpijuotin lajistoon kuuluu mm. korpirahkasammal, lettorahkasammal, rämerahkasammal, varvikkorahkasammal, palmusammal, ruusukesammal, isokastesammal, letto-nauhasammal, korpilehväsammal, sulkasammal, soreahiirenporras, metsäalvejuuri, mesiangervo, lehtovirmajuuri, rönsyleinikki, rentukka, ojakellukka, metsäkorte, suo-urvokki ja nurmilauha. Kasvillisuuden perusteella kohteella saattaa esiintyä myös heikkoa lähdevaikutteisuutta.

12	luo-2	Sarakorpi
----	-------	-----------

Luonnontilainen suokuvio, jonka keskiosa on vähäpuustoista sarakorpea ja laitteet metsäkortekorpea ja ruohokorpea. Sarakorven pääpuulaji on kuusi, sekapuuna kasvaa mäntyjä ja hieskoivua. Kuuset ovat kooltaan melko pieniä, sillä kasvu kosteassa suoympäristössä on verrattain hidasta. Kuusissa kasvaa runsaasti naavoja ja loppoja. Suoalue jatkuu korpirämeeltä etelään, mutta eteläosassa on tehty metsätaloustoimia, eikä suo ole luonnontilainen. Luonnontilaisen suokuvion lajistoon kuuluu mm. tupasvilla, rämerahkasammal, punarahkasammal, pullosara, järvikorte, metsäkorte ja kurjenjalka.

13	luo-2	Norouoma ja lehto
----	-------	-------------------

Valtaosa lehdosta on tuhoutunut hakkuissa. Lehtoa on jäljellä uoman varrella enää 50 metrin matkalla. Myös jäljellä oleva lehtoalue on kaventunut hakkuun seurauksena. Hakkuiden seurauksena noron vesimäärä on vähentynyt myös hakkuissa säästyneen lehdon alueella, sillä hakkuuaukean keskelle jäänyt noro on kuivunut. Lehdossa noro kulkee paikoitellen piilonorona kivien alla. Jäljellä olevan lehdon kasvilajistoon kuuluu mm. mesiangervo, rönsyleinikki, soreahiirenporras, metsälehväsammal ja ruusukesammal.

14	luo-2	Pitkäjärven ja Kisapirtin ympäristön metsäalueet
----	-------	--

Laaja ja monimuotoinen metsäalue. Koko Pitkä- ja Kaukajärven eteläpuolinen metsäalue on rajattua kuviota laajempi, mutta luontoarvojen kannalta keskeisimpään kuvioon on rajattu metsäalueen varttuneimmat ja monimuotoisimmat osat, jotka ovat olleet pitkään talousmetsähoitotoimenpiteiden ulkopuolella. Kuviota ympäröivillä metsäalueilla on nuorta talousmetsää, eri-ikäisiä taimikoita, hakkuuaukkoja ja turvekan-kaita. Metsäalueella kulkee virkistysreittejä ja polkuja ja se on tärkeä kohde luonnossa liikkumiseen ja virkistytymiseen seudun ihmisille.

Kisapirtin takaa Pitkäjärvelle laskeva rinne on säästynyt hakkuilta luultavasti sen jyrkkyyden ja vaikeakulkuisuuden vuoksi. Puusto rinteessä on varttunutta kuusikkoa, mutta sekapuuna kasvaa haapoja ja muita lehtipuita paikoin runsaastikin. Rinteessä on runsaasti lahopuuta, mikä lisää metsäalueen monimuotoisuutta. Valitseva metsätyyppi on lehtomainen kangas.

Rinteen itäosassa on metsälain mukainen monimuotoisuuden kannalta merkittävä lehtokuvio. Lehto rajautuu idässä hakkuuaukkoon ja taimikkoon ja pohjoisessa ja lännessä vaihettuu lehtomaiseksi kankaaksi. Eteenkin lehtokuvion itäpää on varsin kivikkoinen, mikä tekee lehtolajien esiintymisestä laikuttaista. Toisaalla pensas- ja kenttakerros ovat hyvinkin runsaita. Lehdon länsiosassa puusto on pääosin varttunutta kuusikkoa, jonka seassa kasvaa haapaa. Itäosa lehdosta on lehtipuuvaltaisempaa, mutta myös itäosat ovat kuusen luonnehtimia. Itäosassa kasvaa useita 10-20 vuotiaita tammen taimia. Pensas-, kenttä- ja pohjakerroksen lajistoon kuuluu mm. lehtokuusama, taikinamarja, koiranheisi, näsiä, kevätlinnunherne, lehtokarhunsammal ja osterivinokas. Lahopuuta niin maa- kuin pystypuina on kuviolla huomattavan paljon.

Itä-länsisuunnassa noin Pitkäjärven puolivälin paikkeilla sijaitsee noro ja noroa ympäröivä kostea lehto. Noro alittaa lehdon poikki kulkevan polun rummussa ja jatkuu rummun ylärinteen puolella oiottuna uomana. Norolehdon puusto koostuu tuomesta, raidasta ja pihlajasta, lahopuuta on kohtalaisen runsaasti. Kohteen ruohoihin kuuluvat mm. nokkonen, karhunputki, lehtokorte, ojakellukka ja rönsyleinikki.

Rinteessä Pitkäjärven länsipäässä on lähteikköalue. Lähteikkö koostuu haarautuvasta lähdenorosta ja noroja ympäröivistä tihkupinnoista. Lähteikön alapuolella, noin 3 metrin etäisyydellä lähteiköstä, on kaivettu oja. Norot päätyvät tähän ojitusajaan. Lähteikön luonnontilaa heikentää lisäksi tihkupinnan alareunassa kulkeva vanha ajoura, sekä polku, joka paikoitellen kulkee tihkupinnan päällä. Lähteikön lajisto on ihmisvaikutuksesta huolimatta edustavaa vähäravinteisen lähteen sammallajistoa. Lajistoon kuuluu mm. korpilehväsammal, hetealvesammal, isomyyränsammal, lähdelehväsammal, kiiltolehväsammal ja korpikerrossammal. Lähteikkö on luonnontilaisen kaltainen, joten se on luettavissa metsälain mukaisiin monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeisiin elinympäristöihin.		
Rinteessä Kaukajärven itäpäässä sijaitsee neljäs Kisapirtin metsien metsälakikohde. Kuuselantien varteen sijoittuu paikoitellen kaksikymmentä metriä korkea jyrkäne. Alusmetsän puusto on järeitä haapoja. Kasvillisuudessa on jyrkänteiden alusille tyypilliseen tapaan lehdon piirteitä. Lajistoon kuuluu mm. taikinamarja, vadelma, soreahiirenporras, ketunleipä, isomyyränsammal ja palmusammal.		
Kisapirtin eteläpuolisen Turvelammen ympärillä sijaitsee selvitysalueen laajin suoalue. Suon itäosa on vähäpuustoista sararämettä. Valtaosa avosuosta on kuitenkin puutonta lyhytkorsinevaa. Suon lajistoon kuuluvat mm. pullosara, jouhisara, mutasara, tupasvilla, leväkkö, isokarpalo, rämerahkasammal, punarahkasammal, sirorahkasammal, silmäkerahkasammal, ruskorahkasammal ja rusorahkasammal. Suon korpilaiteilla on heikkoa ruohoisuutta. Suon pohjoisreunassa kulkee pieni ojitusoja, mutta sen vaikutus on hyvin paikallinen suon pohjoisosassa. Valtaosa suosta on luonnontilaista.		
15	luo-2	Lähteinen lehto
Lehtorinteeseen sijoittuva lähteikkö. Lähteikkö koostuu kahdesta toisiinsa yhdistyvästä norouomasta. Toinen noroista saa alkunsa lähdekaivon ylivuotovesistä, toinen noroista on koskematon. Noroja ympäröivä metsä on lehtipuuvalttaista lehtoa, jossa saniaisat kasvavat runsaana. Kuvion lajistoon kuuluu mm. lähdelehväsammal, kiiltolehväsammal, korpilehväsammal, hetealvesammal, rönsyleinikki, sorea-hiirenporras, mesiangervo, sinivuokko ja vadelma. Koko lähde ei enää ole luonnontilainen, sillä osa lähdepurkaumista on otettu kaivokäyttöön, mutta luonnontilainen noro ja ympäröivä lehto täyttävät metsälain monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän lehtoelinympäristön kriteerit.		
16	luo-2	Korpi ja lehto
Saarenmaan osayleiskaavan alueelta on aiemmassa luontoselvityksessä (FCG, 2017) rajattu Lorunkorventien itäpuolelta noin 1,8 hehtaarin kokoinen korpi- ja lehtolaikku. Kohde on luokiteltu paikallisesti arvokkaaksi ja mahdolliseksi metsälain 10 §:n mukaiseksi kohteeksi. Kohteelta on kartoitettu uhanalaisista luontotyypeistä ruoho- ja heinäkorpea (EN) sekä silmälläpidettävää keskiravinteista kosteaa lehtoa (NT). Kohteella kasvava puusto koostuu kuusesta, koivusta, harmaalepästä ja haavasta. Kohteen poikki kulkee paikoittain maan alakin virtaava luonnontilainen puro. Maaperä on paikoin kosteaa. Kenttäkerroksen kasvillisuuteen kuuluu muun muassa runsaasti saniaisia, kuten hiirenporras ja metsäalvejuuri sekä metsä- ja korpi-imarre, mustikka, lillukka, käenkaali, sudenmarja, tesma, suo-orvokki ja viitakastikka. Pohjakerroksessa lehvä- ja rahkasammalia. Kohteessa on myös muun muassa vehkaa ja kurjenjalkaa kasvava kaivettu pieni lammikko.		
17	luo-2	Monimuotoinen vanha metsä
Kohteen aluerajausta on tarkennettu ja osittain muutettu T-alueeksi. Selvitysten perusteella todettu, että alueella ei ole sellaisia luonnonsuojelullisia arvoja, että sen säilyttäminen kokonaan luonnontilaisena olisi välttämätöntä. Ydinosa alueesta säilytetään kuitenkin osana Lorunkorven viherkäytävää. Niitty-Aholan pohjoispuolella, Roineen Suojenlahteen laskevan puron reunamilla on korpivaikutteista vanhaa kuusivalttaista lehtomaista kangasta. Metsäkuvion luonnontila on hyvä, ja alueen puusto on monipuolista ja monilatuksista, myös lahoppuuta on kohtalaisesti. Kohteella kasvavaa puustoa ovat järeä kuusi sekä vaihtelevan ikäinen lehtipuusto kuten koivu ja haapa. Kenttäkerroksen lajistoa ovat metsä- ja korpi-imarre, hiirenporras, käenkaali, metsäalvejuuri, lillukka, mustikka ja oravanmarja.		
18	luo-2	Ojittamaton suo
Ojittamaton suokuvio, jonka suoluontotyyppi on lähinnä sara- ja tupasvillarämettä. Suon puustoa on käsitelty, ja suolla kasvava männikkö on nuorta ja tiheähköä, mikä heikentää arvokohteen luonnontilaa. Kohde on luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas.		
19	luo-2	Lorunkorven suo
Suolaikku on selvästi muusta elinympäristö erottuva kohde. Suon puusto on pitkälti pystyyn kuolleita kuusia ja lahokoivuja. Suolla kasvaa myös pajupensaikkoo sekä koivun taimia. Suo ja etenkin sen reunat olivat kartoitusten aikaan hyvin vetiset. Suon kasvillisuuteen kuuluu muun muassa suursarat, kuten pullosara, harmaasara, vehka, osmankäämi, rantamatara ja kurjenjalka. Suon länsipää oli niin veden vallassa, että siellä ui telkkä poikineen. Suolle valunee vesiä Tampereen rajan puolelta. Suon pinta-ala on noin 0,9 hehtaaria ja suo muistuttaa luontotyyppiltään sarakorpea. Suolaikku on Etelä-Suomessa uhanalaiseksi luokiteltu luontotyyppi, metsälain 10 §:n mukainen suoelinympäristö.		

20	luo-2	Takalan metsäpuuro
Lampistensuon itäpuolella ja Kivivuorentien päädyn koillispuolella sijaitsee luonnontilaisen puuston ympäröimä, varjoisa luonnontilainen puron uoma, joka virtaa paikoin myös maan alla. Luontokohteen pinta-ala on noin 0,5 hehtaaria. Puron uoman ylle on kaatunut lahoppuuta. Uomaa ympäröivä puusto on pääosin varttunutta kuusta, mutta paikoin myös järeää haapaa. Uomaa ympäröivään kasvillisuuteen kuuluu muun muassa kevätlinnunsilmä, rohtovirnanjuuri, mesiangervo, korpikaisla, soreahiirenporras, korpi-imarre, taikina-marja, käenkaali, lillukka ja ränsyleinikki. Puro edustaa luonnontilaisen uoman osalta havumetsävyöhykkeen puroa (EN) ja on mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen kohde.		
21	luo-2	Niitty-Aholan lehto
Pinta-alaltaan noin 0,7 hehtaaria oleva metsikkö on osittain vanhalle pellolle kehittyntä ja valtaosin kuusi-valtaista, varttunutta tuoretta (VU) sekä kosteaa (NT) keskivänteistä lehtoa sekä lehtomaista kangasta (NT). Kuusten seassa kasvaa myös koivua, pihlajaa sekä yksittäisiä haapoja. Metsä vaikuttaa luonnontilaisesti kehittyneeltä, ja sieltä löytyy jonkin verran myös lahoppuuta. Kuviolla on jäänteitä peltojen laitamille kaivetuista vesilampareista, mikä monipuolistaa ympäristöä. Alueen kasvillisuutta edustavat mustikka, käenkaali, oravanmarja, soreahiirenporras, metsäkorte, metsäimarre, mesiangervo, lillukka, oravanmarja, vuohenputki, korpikaisla ja rönsyleinikki.		
22	luo-2	Jyrkänne ja aluslehto
Rinteessä Kaukajärven itäpäässä sijaitsee yksi Kisapirtin metsien metsälakikohteista. Kuuselantien varteen sijoittuu paikoitellen kaksikymmentä metriä korkea jyrkänne. Alusmetsän puusto on järeitä haapoja. Kasvillisuudessa on jyrkänteiden alueille tyypilliseen tapaan lehdon piirteitä. Lajistoon kuuluu mm. taikina-marja, valdelma, soreahiirenporras, ketunleipä, isomyyränsammal ja palmusammal.		
23	luo-2	Lähteikkö
Rinteessä Pitkajärven länsipäässä on lähteikköalue. Lähteikkö koostuu haaraautuvasta lähdenorosta ja noroja ympäröivistä tihkupinnoista. Lähteikön alapuolella, noin 3 metrin etäisyydellä lähteiköstä, on kaivettu oja. Norot päätyvät tähän ojitusojaan. Lähteikön luonnontilaa heikentää lisäksi tihkupinnan alareunassa kulkeva vanha ajoura, sekä polku, joka paikoitellen kulkee tihkupinnan päällä. Lähteikön lajisto on ihmisvaikutuksesta huolimatta edustavaa vähäravinteisen lähteen sammallajistoa. Lajistoon kuuluu mm. korpilehvänsammal, hetealvesammal, isomyyränsammal, lähdelehvänsammal, kiiltolehvänsammal ja korpikerrossammal. Lähteikkö on luonnontilaisen kaltainen, joten se on luettavissa metsälain mukaisiin monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeisiin elinympäristöihin.		
24	luo-2	Norouoma ja lehto
Itä-länsisuunnassa noin Pitkajärven puolivälin paikkeilla sijaitsee noro ja noroa ympäröivä kostea lehto. Noro alittaa lehdon poikki kulkevan polun rummussa ja jatkuu rummun ylärinteen puolella oioittuna uomana. Norolehdon puusto koostuu tuomesta, raidasta ja pihlajasta, lahoppuuta on kohtalaisen runsaasti. Kohteen ruohoihin kuuluvat mm. nokkonen, karhunputki, lehtokorte, ojakellukka ja rönsyleinikki.		
25	luo-2	Sararäme
Kisapirtin eteläpuolisen Turvelammen ympärillä sijaitsee selvitysalueen laajin suoalue. Suon itäosa on vähäpuustoista sararämettä. Valtaosa avosuosta on kuitenkin puutonta lyhytkorsinevaa. Suon lajistoon kuuluvat mm. pullosara, jousisara, mutasara, tupasvilla, leväkkö, isokarpalo, rämerahkasammal, punarahkasammal, sirorahkasammal, silmäkerahkasammal, ruskorahkasammal ja rusorahkasammal. Suon korpilaiteilla on heikkoa ruohoisuutta. Suon pohjoisreunassa kulkee pieni ojitusoja, mutta sen vaikutus on hyvin paikallinen suon pohjoisosassa. Valtaosa suosta on luonnontilaista.		
26	luo-2	Rinnelehto
Rinteen itäosassa on metsälain mukainen monimuotoisuuden kannalta merkittävä lehtokuvio. Lehto rajautuu idässä hakkuuaukkoon ja taimikkoon ja pohjoisessa ja lännessä vaiheutuu lehtomaiseksi kankaaksi. Eteenkin lehtokuvion itäpää on varsin kivikkoinen, mikä tekee lehtolajien esiintymisestä laikuttaista. Toisaalla pensas- ja kenttakerros ovat hyvinkin runsaita. Lehdon länsiosassa puusto on pääosin varttunutta kuusikkoa, jonka seassa kasvaa haapaa. Itäosa lehdestä on lehtipuuvaltaisempaa, mutta myös itäosat ovat kuusen luonnehtimia. Itäosassa kasvaa useita 10-20 vuotiaita tammen taimia. Pensas-, kenttä- ja pohjakerroksen lajistoon kuuluu mm. lehtokuusama, taikina-marja, koiranheisi, näsiä, kevätlinnunherne, lehtokarhunsammal ja osterivinokas. Lahoppuuta niin maa- kuin pystypuina on kuviolla huomattavan paljon.		
27	luo-2	Ruohokorpi
Naapinkallioiden luoteispuolella on metsälain mukaisen säilytettävän korpielinympäristön kriteerit täyttävä ruohokorpi. Ruohokorvessa pääpuulajeina kasvaa hieskoivu ja kuusi. Lahoppuuta on tällä hetkellä melko vähän, mutta puuston varttuneisuuden vuoksi lahoppuuta on tulevaisuudessa syntymässä lisää. Ruohokorven eteläreunassa on kulkenut oja. Oja on kuitenkin ennallistunut luontaisesti lähes täysin. Ojan kohdalla erottuu vielä paljas turvepinta, jota korpikasvillisuus vähitellen valloittaa. Kuivattavaa vaikutusta umpeutuneella ojalla ei enää ole, joten se ei vaikuta merkittävästi kohteen		

luonnontilaan. Korpikuvion lajistoon kuuluu mm. korpirahkasammal, varvikkorahkasammal, rämerahkasammal, terttualpi, soreahiirenporras, järvikorte, metsäkorte, korpiorvokki, suovehka, kurjenjalka, korpilehväsammal, korpikaisla sekä esiintyäkseen merkittävää ravinteisuutta edellyttävät lettonauhasammal ja lettorahkasammal.		
28	luo-2	Korpi
Naapinkallioden metsäalueen eteläosassa kahden kalliomuodostuman välisessä painanteessa on korpikokonaisuus, jossa esiintyy metsäkorte-, ruoho- ja saniaisporpia. Korvessa ja sitä ympäröivissä tuoreissa kangaskuusikoissa on melko paljon lahoppuustoa sitä elinympäristökseen tarvitsevalle lajistolle. Korpikuvion keskellä kulkee ympäröiviltä rinteiltä vetensä keräävä uoma, joka kartoitushetkellä oli kuivana. Uoma ja sen ympäristö erottuivat rehevänä muusta kasvillisuudesta liikkuvan veden mukanaan tuomien ravinteiden ansioista. Korpijuotin lajistoon kuuluu mm. korpirahkasammal, lettorahkasammal, rämerahkasammal, varvikkorahkasammal, palmusammal, ruusukesammal, isokastesammal, lettonauhasammal, korpilehväsammal, sulkasammal, soreahiirenporras, metsäalvejuuri, mesiangervo, lehtovirmajuuri, rönssyleinikki, rentukka, ojakellukka, metsäkorte, suo-orvokki ja nurmilauha. Kasvillisuuden perusteella kohteella saattaa esiintyä myös heikkoa lähdevaikutteisuutta.		
29	luo-2	Norouoma ja lehto
Uoman ympärillä on metsälain kriteerit täyttävä monimuotoisuuden kannalta merkittävä lehtokuvio. Noro kulkee paikoin piilonorona kivikon alla. Noro on vesilain suojelema, sillä vesilain mukaan uomaa ei saa muuttaa myöskään peratun uoman luonnontilaisina säilyneiden jaksojen osalta. Norolehdon alapuolisessa rinteessä noro haaroittuu ja häviää lehtomaiselle kankaalle. Norolehdossa pensaskerroksen valtalaji on lehtokuusama. Muutoin pensaskerros muodostuu lehtipuiden (pihlaja, tuomi, haapa, harmaaleppä) taimista ja näsiästä. Myös norolehdossa on ympäröivän metsän tavoin hyvä ja monilajinen lahoppuujatkumo ja lahoppuuta sekä maa- että pystytuina. Norolehdossa saniaiset kasvavat todella runsaina. Valtalajeina on kivikkoalvejuuri ja soreahiirenporras, joiden seassa kasvaa mm. metsäalvejuurta ja korpi- ja metsäimateita. Rinteen alla kulkee vakiintuneessa käytössä oleva polku.		